

REGIONALE ZIENSWIJZE BEGROTING 2020

PER GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

1. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VR)	p. 2
2. Regionale Ambulancevoorziening Midden-West-Noord (RAV)	p. 5
3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst West-Brabant (GGD)	p. 7
4. Omgevingsdienst Midden en West-Brabant (OMWB)	p. 12
5. Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)	p. 14
6. Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)	p. 17
7. ICT Samenwerking West-Brabant West (ICT WBW)	p. 19
8. WVS-Groep	p. 21
9. Regio West Brabant (RWB) / NV Rewin	p. 24
10. Werkplein Hart van West-Brabant	p. 26
11. West-Brabants Archief (WBA)	p. 30

	Gemeenschappelijke regeling: Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
1	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente? Ja. Bij brief van 15 april 2019 zijn de stukken aangeleverd.
2	Is voldaan aan de nieuwe BBV De begroting 2020 is conform BBV-voorschriften opgesteld. Het in de begroting 2019 ontbrekende overzicht van incidentele lasten en baten is in de conceptbegroting 2020 opgenomen.
3	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d. Het conceptbeleidsplan 2019-2023 is gelijktijdig met de kaderbrief 2020 behandeld in het Algemeen Bestuur van 30 januari jl.. De voorgestelde versie is behandeld in het Algemeen bestuur van 3 april 2019 en wordt via een (afzonderlijke) zienswijze-procedure aan de gemeenten voorgelegd.
4	Financiële aandachtspunten <u>Jaarrekening 2018</u> De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven. De jaarrekening sluit met een batig resultaat van € 1.724.361. Voorstel is om het batig resultaat als volgt te bestemmen: <ul style="list-style-type: none"> - Conform bestaand beleid het reguliere resultaat van de GMK à € 988.567 voor 60% uitkeren aan Politie. Het gaat hier om een bedrag van € 593.140 - Conform voorstel in AB-vergadering van 31 januari 2019 het resterend gedeelte van het resultaat van de GMK à € 395.427 reserveren voor afdekken van het risico van meerkosten package deal overgang LMS in 2020. - Het resultaat na verwerking van bovenstaande resultaatbestemmingen bedraagt € 735.794. Voorgesteld wordt dit bedrag te verdelen conform de verhouding van de inkomsten (zoals vastgesteld bij de herijking van reserves en voorzieningen in de AB-vergadering van 1 februari 2018): <ul style="list-style-type: none"> • 15% van dit bedrag (€ 110.369) te storten in reserve Rijksbijdrage • 85% van dit bedrag (€ 625.425) terug te geven aan de gemeenten conform de sleutel 2018 van het kostenverdeelmodel. Als gevolg van de vrijval van de reserve Professionaliseren crisisorganisatie en – communicatie valt er € 23.754 vrij voor verdeling naar de gemeenten. Voor de gemeente Roosendaal gaat in totaal om een bedrag van € 47.150 dat wordt terugontvangen. <u>Advies:</u> Kennismemen van de jaarrekening 2018. <u>Begroting 2020</u> Herijking beleid Voor de beleidsbegroting 2020 zijn er geen nieuwe voorstellen herijking beleid. Loon- en Prijscompensatie De gehanteerde methodiek ten behoeve van de loon- en prijsontwikkeling wordt gecontinueerd in 2020. De kernpunten van de systematiek om de loon- en prijsontwikkeling te verwerken, zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Voor de loonontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Loonvoet sector overheid' • Voor de prijsontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Prijs bruto Binnenlands

Product'

- Beide indices worden periodiek gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB). In de begroting wordt uitgegaan van de jongste CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de conceptbegroting.
- Nacalculatie van de gebruikte indices voor jaar 2019 en 2018, zoals ze zijn verwerkt in de begroting jaar 2019.

Samenvattend wordt de huidige loon- en prijsontwikkeling bepaald door het CPB in maart 2019 gepubliceerde index loonvoet sector overheid en index prijs bruto binnenlands product voor het jaar 2020 en de correcties van deze indices voor het jaar 2018 en 2019 van de in de begroting 2019 verwerkte cijfers.

Kerngegevens tabel Centraal Planbureau maart 2019

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Loonindex	3,50%	2,50%	2,30%	2,30%	2,30%	2,30%
Prijsindex	2,10%	2,20%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%

Op basis van de bovenstaande financiële tabel kan een gewogen gemiddelde index berekend worden waarmee de bijdrage in de begroting wordt aangepast.

2. Herijken kostenverdeelmodel

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur de volgende uitgangspunten voor de actualisatie van het kostenverdeelmodel vastgesteld, te weten:

- De sleutel CEBEON ten behoeve van verdeling gemeentefonds is de basis voor de sleutel van het kostenverdeelmodel;
- De sleutel wordt jaarlijks geüpdatet bij begroting;
- De meest recent beschikbare sleutel wordt gehanteerd. Jaarlijks wordt de sleutel na uitkomst meicirculaire beschikbaar gesteld door BZK.

In 2019 is besloten een overgangperiode van 3 jaar te hanteren, te weten 2019-2021 om toe te groeien naar een geactualiseerde sleutel voor het kostenverdeelmodel.

Risico's

De risico's van de VR staan beschreven in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing. Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 2.750.000.

Het AB heeft in maart 2012 besloten om de algemene reserve op te heffen. Elke deelnemende gemeente houdt een algemene reserve aan die onder andere is bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen.

Meerjarig investeringsplan

In de begroting 2020 ontbreekt een meerjarig investeringsplan. Aan de VRMWB zal worden verzocht om vanaf de begroting 2021 dit op te nemen.

Advies:

Instemmen met de begroting 2020 en de VR verzoeken om: in de begroting 2021 een meerjarig investeringsplan op te nemen;

5 Financieel overzicht

	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Totaal GR	61.240.731	64.109.342	65.186.379	66.450.995	67.740.144	69.054.303
Bijdrage gemeente	4.414.195	4.579.228	4.585.823	4.600.148	4.689.391	4.780.365
Bijdrage FLO	182.615	148.767	120.117	184.325	372.348	373.080
Totaal incl. FLO	4.596.810	4.727.995	4.705.940	4.784.473	5.061.739	5.153.445

Bovengenoemde bijdragen worden opgenomen in de conceptbegroting 2020- 2023 van de gemeente.

6 Overige aandachtspunten

Aan de VRMWB zal worden verzocht om in de volgende begrotingen een specificatie van de lasten en baten per programma en een specificatie van de kosten overhead op te nemen in een bijlage van de begroting.

Tevens wordt aandacht gevraagd voor de opgenomen prestatie-indicatoren. Vermelding met een norm en een toelichting is gewenst.

7 De zienswijze

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de begroting 2020 en in de zienswijze op te nemen dat vanaf de begroting 2021 een meerjarig investeringsplan wordt opgenomen.

	Gemeenschappelijke regeling: Regionale Ambulance Voorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)
1	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente? Ja, de RAV heeft de stukken tijdig aangeleverd.
2	Is voldaan aan de nieuwe BBV Ja.
3	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p><u>Prestatiecontracten zorgverzekeraars; uitbreiding paraatheid.</u> De RAV heeft in samenwerking met de zorgverzekeraars verbeterplannen opgesteld voor paraatheidsuitbreidingen met als doel het zo vaak mogelijk behalen van de 15-minuten-norm bij urgentie A1. Op wijzigingen in het werkgebied, zoals fusie of verplaatsing van ziekenhuizen, wordt tijdig ingespeeld. De RAV heeft de ambitie om in 2020 een dekkingpercentage te behalen van minimaal 94,5% voor de A1-ritten en 95% op de A2-ritten. Voorwaarde hierbij is dat het knelpunt met betrekking tot het personeel wordt opgelost. Er is nog steeds een forse krapte op de arbeidsmarkt voor ambulanceverpleegkundigen en centralisten. De RAV verwacht voor de regio Midden-West-Brabant in 2020 105.000 ritten (2019: 96.000).</p> <p>De gemeenteraad heeft als beleidsmatige richtlijn 3 aan de RAV meegegeven dat zij extra aandacht besteedt aan gemeententent waar de overschrijding van A1 ritten, op basis van de jaarstukken 2018, hoger ligt dan 12,5%. Aandacht in de vorm van paraatheidsuitbreiding en/of verbeterde spreiding maar ook in de vorm van ondersteuning van 24-uurs AED locaties in deze gemeenten. In de conceptbegroting is deze richtlijn niet verder uitgewerkt.</p> <p><u>Personeel.</u> Het is voor de RAV al jaren erg lastig om voldoende geschikt personeel te werven en het personeelstekort in de acute zorg zal de komende jaren alleen maar toenemen. De RAV zoekt de oplossing in een actief en aantrekkelijk wervingsbeleid en een loopbaanbeleid waarin aandacht is voor functiedifferentiatie en ontwikkelingsmogelijkheden.</p> <p><u>Kwaliteit van zorg.</u> Volgens de RAV worden landelijk steeds meer vraagtekens gezet bij de alleenheerschappij van de 15-minuten-norm, omdat deze niet is gebaseerd op wetenschappelijke onderbouwing voor de te behalen gezondheidswinst. Er zijn te veel factoren, gelegen buiten de ambulancezorg, die deze gezondheidswinst gunstig of ongunstig kunnen beïnvloeden. De te behalen gezondheidswinst is alleen te onderzoeken in de zorgketen. De minister van VWS houdt echter vast aan de 15-minuten-norm, zolang de ambulancesector zelf niet komt met alternatieve kwaliteitsindicatoren. De RAV meldt dat de ambulancesector werkt aan alternatieve kwaliteitsindicatoren waarmee de kwaliteit van de geleverde ambulancezorg inzichtelijk kan worden gemaakt.</p> <p><u>Tijdelijke Wet Ambulancezorg (TWAZ).</u> De TWAZ is al sinds 2013 van kracht en is verlengd tot 1 januari 2021. Naar verwachting wordt in 2019 duidelijk of voor de ambulancezorg wel of geen aanbesteding plaats gaat vinden. De RAV houdt de ontwikkelingen nauw in de gaten om zich zo goed mogelijk te kunnen voorbereiden op wat er komen gaat en om te blijven voldoen aan de voorwaarden genoemd in de beleidsregels voor de vergunningverlening.</p> <p><u>Landelijke meldkamer samenwerking (LMS).</u> De nieuwbouw van de meldkamer in Bergen op Zoom, waarin de meldkamers voor Midden- en West-Brabant en Zeeland samen gaan, zal medio 2020 worden opgeleverd. De RAV zal door intensieve communicatie, informatievoorziening en begeleiding gedurende het gehele traject er voor zorgen dat de kwaliteit van zorg gehandhaafd blijft.</p>
4	Financiële aandachtspunten Begroting 2020

Het ambulancevervoer in de regio vindt plaats binnen de kaders van de op 1 januari 2014 ingevoerde bekostigingssystematiek voor de ambulancezorg. De RAV ontvangt geen gemeentelijke bijdragen, maar ontvangt middelen van de zorgverzekeraars. Uitgangspunt voor de begroting zijn de met de zorgverzekeraars overeengekomen prestatieafspraken.

Om deze reden valt de RAV dan ook niet onder de financiële kaders zoals deze zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen onder spelregel 5 “Begroting en Jaarrekening” en de vastgestelde algemene financiële richtlijnen 2018 voor de verbonden partijen.

Het begrote resultaat 2020 van de RAV Brabant Midden-West-Noord komt uit op een negatief saldo van € 39.000. Het tekort is opgebouwd uit een tekort van € 106.000 bij de MKA Brabant Noord, een tekort van € 2.000 bij de RAV Brabant Noord en een tekort van € 37.000 bij de RAV Midden West Brabant. Daarnaast wordt een overschot verwacht van € 106.000 bij de MKA Midden West-Brabant. Het tekort van € 39.000 wordt onttrokken aan de Reserve onderhoud panden. Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.

Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.

5 Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

RAV	Begroting 2018	Resultaat 2018	Begroting 2019	Ontwerpbegroting 2020
Totaal GR	56.785	1.047	62.331	64.493
Bijdrage gemeente	0	0	0	0

6 Overige aandachtspunten

De RAV heeft geen Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 ingediend. Uit navraag bij de RAV blijkt dat zij haar meerjarenbeleidsplan in mei 2019 uit zal brengen.

7 De zienswijze

1. De raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.
2. De raad gaat er van uit dat de RAV het budget voor paraatheidsuitbreiding in 2020 volledig inzet en hiermee haar capaciteit zodanig uitbreidt dat in 2020 het overschrijdingspercentage voor de A1-ritten hoogstens 5,5% bedraagt.
3. De raad mist in de conceptbegroting 2020 de uitwerking van de beleidsmatige richtlijn 3 en verzoekt de RAV om hier alsnog uitvoering aan te geven.

	Gemeenschappelijke regeling: GGD West-Brabant
1	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>De GGD heeft alle stukken tijdig ingediend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Kaderbrief 2020 is voor 1 februari 2019 naar raad en college gestuurd; - het Meerjarenbeleidsplan (Agenda van de Toekomst), de Beleidsbegroting 2020 en de Jaarstukken 2018, inclusief accountantsverklaring zijn voor 15 april 2019 toegestuurd.
2	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV</p> <p>De Begroting dient te voldoen aan de relevante bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het is niet volledig maar ten opzichte van de begroting 2019 is daar een grote stap in gemaakt.</p> <p>Bij de financiële kengetallen (zie het overzicht met kengetallen op pagina 38 van de begroting) ontbreekt de 'structurele exploitatieruimte' – wat duiding geeft aan de mate waarin structurele baten en lasten in evenwicht met elkaar zijn. De beperkte verschillenanalyse tussen 2019 en 2020 en het meerjarige perspectief geeft daar onvoldoende informatie voor.</p> <p>Tot slot is er geen berekening van het EMU-saldo (kortweg het aandeel in de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de rijksoverheid en de decentrale overheden) opgenomen. Een BBV bepaling die voor de GGD weinig informatiewaarde geeft.</p>
3	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>De GGD is in het leven geroepen om namens de West-Brabantse gemeenten de in de Wet Publieke gezondheid aan de gemeenten opgedragen taken uit te voeren: infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg, hygiënezorg en medische milieukunde, gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering. Het beleid van de GGD richt zich op het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in West-Brabant, in het bijzonder die van de meest kwetsbaren.</p> <p>De GGD voert op onderdelen ook taken uit die vallen onder andere wetgeving, bijvoorbeeld de wet op de Veiligheidsregio's en de Omgevingswet.</p> <p>In de aan alle gemeenschappelijke regelingen voorgelegde richtlijnen voor 2020 is opgenomen dat gelijktijdig met de indiening van de Begroting 2020 een Meerjarenbeleidsplan 2019 – 2022 meegestuurd moet worden. Dit biedt de raden de mogelijkheid tot zienswijze hierop.</p> <p>Meerjarenbeleidsplan: Agenda van de Toekomst 2019 - 2022</p> <p>De Agenda van de Toekomst is met input van samenwerkingspartners, GGD-medewerkers en gemeenten opgesteld. De GGD beschrijft hierin de publieke gezondheid en haar rol en taken in een veranderende context. Het betreft een denkrichting waarbij de GGD zich laat leiden door diverse veranderingen en trends die hun invloed hebben op de publieke gezondheid. Bewust is gekozen voor een uitwerking op ambitieniveau; de GGD wil een beweging op gang brengen met de ambitie dat West-Brabant de gezondste regio van Nederland is. Dit wil de GGD bereiken door onverwachte verbindingen te maken, het ruimtelijke en het sociale met elkaar te verbinden en nog meer in te zetten op "gezond zijn" in plaats van "beter worden".</p> <p>In de jaarlijkse beleidsbegroting worden de in de Agenda verwoorde ambities concreet vertaald.</p> <p>Samen met haar partners gaat de GGD de volgende uitdagingen aan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Gelijke gezondheidskansen voor iedereen</u> <p>Het mag niet uitmaken wie je bent, wat je bent, hoe je bent en waar je geboren bent. De GGD ziet gelijke gezondheidskansen voor iedereen als een belangrijke missie. De focus ligt hierbij op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inzoomen op wijk- en buurtniveau: hierdoor ontstaat een beter beeld op hoe mensen leven en welke aspecten daarbij een gelijke kans op gezondheid in de weg te staan; - Meer aandacht voor wat mensen vertrouwen geeft en sterk maakt, waar ze goed in zijn en

hoe ze elkaar kunnen versterken in hun gezondheid.

2. Preventie verbreden en verdiepen

De meest waardevolle gezondheidsresultaten bereik je door aan de voorkant winst te boeken; met andere woorden ervoor zorgen dat mensen gezond leven en gezond blijven. De GGD zet stevig in op een gezonde leefomgeving en een gezonde leefstijl.

3. Veilige en gezonde omgeving

Een gezonde openbare ruimte is een basisvoorwaarde voor een gezond leven. Een leefomgeving die je beschermt tegen schadelijke invloeden en ongewenste blootstelling uit de omgeving. En een omgeving die de gezondheid bevordert, uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.

Beleidsbegroting GGD 2020

In de in hoofdstuk 02 opgenomen ambities en doelen wordt vooral het 'WAT' beschreven. In de plannen per team in hoofdstuk 04 werkt de GGD uit 'HOE' zij dit gaat doen.

Ambities en doelen

2 van de 3 in de begroting verwoorde ambities: 'Preventie en gelijke gezondheidskansen voor iedereen' en 'Gezonde en veilige leefomgeving' zijn passend op de 3 uitdagingen die in de Agenda van de Toekomst worden beschreven. Ambitie 3 is vooral organisatorisch van aard.

De GGD werkt samen met haar partners aan grote maatschappelijke opgaven, zoals versterking van de gezondheid in de leefomgeving en een samenleving waarin iedereen zijn weg kan vinden om mee te (kunnen) doen.

Het gaat vooral om "Beter doen en anders doen" en niet persé om meer doen. De 3 ambities zijn:

1. Gezonde en veilige leefomgeving (pag. 8 en 9)

Door de leefomgeving goed in te richten, kan gezondheid en samenleven bevorderd worden. Doel is dat de kernwaarden voor de gezonde leefomgeving die de GGD heeft ontwikkeld in 2020 hét document zijn op de overlegtafel van gemeenten om gezondheid in de omgevingsplannen te laten landen. Hiervoor wordt de samenwerking in de driehoek van leefbaarheid, gezondheid en veiligheid versterkt.

Steeds duidelijker wordt dat aandacht voor individuele leefstijl en gedrag niet voldoende is om betere gezondheid te bereiken. Een omgeving die gezond gedrag mogelijk maakt is een belangrijke voorwaarde.

Structurele impuls voor Infectieziektebestrijding

Een voorname GGD-taak is het beschermen van mensen tegen dreigingen waar zij zichzelf niet tegen kunnen beschermen, zoals infectieziekten. De sociaal medische en medische milieukundige kennis zet de GGD in voor gezondheid en de kwaliteit van de leefomgeving. De (tijdelijke) intensiveringsgelden 2018 – 2019 (2 x € 250.000,-) hebben mogelijk gemaakt dat de GGD van een meer reactieve naar een proactieve inzet is gegaan. In de tweede helft van 2019 komt de GGD met een evaluatie naar de effectiviteit van deze intensivering.

Op 24 januari jl. heeft het AB ingestemd met een structurele impuls van € 150.000,- vanaf 2020. In aansluiting op de switch van de GGD naar een meer proactieve inzet wordt hiermee blijvende aandacht voor preventie mogelijk gemaakt.

2. Preventie om te gaan voor gelijke gezondheidskansen voor iedereen (pag. 12 t/m 14)

Er is sprake van een gezondheidskloof. Het meldpunt Zorg en Overlast (OGGZ) ziet veel voorbeelden, maar ook de RUPS aanpak en de inzet op recreatieterreinen maken dit duidelijk. Ruim 1 op de drie Nederlanders heeft lage gezondheidsvaardigheden. Hierdoor kunnen zij minder goed met ziekte omgaan, maken zij fouten met het innemen van medicijnen en hebben moeite om de informatie van zorgverleners te begrijpen. Waar iemands wieg staat bepaalt in belangrijke mate het verloop van zijn/haar gezondheid.

Uiterlijk in 2020 heeft de GGD onderbouwde keuzes gemaakt in maatregelen die de bewoners van West-Brabant, met name de jongeren, stimuleren om de gezonde keuze te maken in plaats van te kiezen voor roken, drinken, snacken en drugsgebruik. Met behulp van maatregelen die bewezen effectief zijn wordt invulling gegeven aan het Nationale Preventieakkoord.

De GGD gelooft in een kansrijke start: dit begint voor de geboorte, maar ook hechting vlak ná de geboorte is aan de orde. Weerbaarheid van ouders en kinderen tijdens het opvoeden is van belang, risicofactoren als signalen van kindermishandeling en geweld tijdens het opgroeien dienen

opgepakt te worden.

De GGD zet in op het zo hoog mogelijk houden van de vaccinatiegraad met het doel dat het risico op uitbraken van infectieziekten zo laag mogelijk gehouden wordt.

3. Vraag gedreven met behulp van technologie en ontmoetingen (pag. 10 en 11)

De GGD werkt steeds meer data-gedreven en analyses worden alsmaar belangrijker voor het bevorderen van gezondheid. De GGD voorziet een verdergaande transformatie naar meer digitaal werken en sluit hier ook op aan. Vragen als: "Aan welke behoeften komen de data tegemoet?" en "Hoe houden we de menselijke maat in beeld tijdens deze digitalisering?" zijn leidend voor de GGD. Enerzijds houdt de GGD scherp het oog op digitalisering en zelfregie, anderzijds houdt de GGD rekening met de behoeften van inwoners met lage gezondheidsvaardigheden en met wensen tot persoonlijke betrokkenheid en direct contact.

Technologie en bijhorende interne systemen zijn volledig ondersteunend en bieden de GGD de juiste managementinformatie, zodat de hoofdaandacht kan blijven uitgaan naar de primaire GGD-taak: de publieke gezondheid.

Zelforganiserende teams en prestatie-indicatoren

In het hoofdstuk 'Bedrijfsvoering' van de beleidsbegroting worden de belangrijkste door de GGD uit te voeren basistaken toegelicht. De GGD werkt sinds enige tijd met zelforganiserende teams (pag. 16). Deze teams zijn belast met de uitvoering van de (wettelijke) basistaken en andere producten (zoals OGGZ/meldpunt Zorg en overlast) die door de gemeenten bij de GGD zijn belegd.

Per team brengt de GGD de belangrijkste indicatoren in beeld. Deze in een eerder stadium in overleg met de gemeenten bepaalde prestatie-indicatoren brengen voor de GGD-taken de belangrijkste te behalen resultaten in beeld. Waar nodig zullen in de loop van 2020 indicatoren worden bijgesteld, c.q. aangescherpt.

Gemist wordt een financieel overzicht per productgroep/team (zoals Preventie Infectieziekten, JGZ, Lokaal Gezondheidsbeleid) waarbij ook de bedragen van het voorgaande jaar staan vermeld, zoals in eerdere beleidsbegrotingen in beeld werd gebracht.

Keuzevrijheid

Gemeenten en GGD voeren al langer het gesprek over te maken keuzes in van de GGD af te nemen producten. Sinds enkele jaren nemen gemeenten naar eigen wens inspecties kinderopvang af. Een klein deel van het vroegere maatwerk binnen de JGZ is omgezet tot vrij af te nemen plusproducten. De vraag is of aan GGD-zijde deze beweging hiermee een grens heeft bereikt.

Aansluiting op sociaal domein

Gemeenten zijn ver gevorderd in de transformatie binnen het sociaal domein: een beweging naar voren (voorliggend veld) waardoor het beroep op duurdere voorzieningen afneemt. De GGD sluit vanuit preventie / positieve gezondheid steeds beter aan op ontwikkelingen in het sociaal domein en pakt ook haar rol binnen ketenaanpakken.

Een kanttekening bij de samenwerking in ketenaanpakken is dat de GGD-rol doorgaans volgend is en niet leidend.

4 Financiële aandachtspunten

In het algemeen wordt in de conceptbegroting de relatie tussen doelstellingen en middelen gemist: Wat wordt gedaan? en Wat het gaat kosten? Welke trends tekenen zich af?

Toelichting op resultaat 2018

Afwijkingen in het resultaat worden weinig toegelicht. Verzoek is om dit bij afwijkingen vanaf de jaarstukken 2019 nadrukkelijker te doen; niet alleen duiden maar ook verklaren zodat een beter inzicht ontstaat in de resultaten.

Meerjarig perspectief

Het meerjarige perspectief (2021-2023) lijkt onder financiële druk te staan. Hoewel het meerjarenperspectief wel met € 17.000 structureel sluit, is het de vraag of de ramingen reëel en daarmee voldoende realistisch zijn. Ten opzichte van het werkelijke (negatieve) resultaat 2018 is de verwachting dat richting 2021 de opbrengsten sneller toenemen dan de totale lasten, waardoor een positief saldo gaat ontstaan. De verschillenanalyse (2018 -2021) geeft onvoldoende inzicht in hoe dit wordt bewerkstelligd. In 2018 is ingeteerd op reserves (geld uit spaarpotjes gehaald) en in

2019 zal dit ook nog gebeuren - weliswaar in mindere mate. Dit is geen probleem, maar inzicht in hoe de GGD toewerkt naar het structureel in evenwicht brengen van de baten en lasten wordt gemist.

Door het ontbreken van het financiële kengetal 'structurele exploitatieruimte' en de beperkte verschillenanalyse tussen jaarrekening 2018, begroting 2019 en de beleidsbegroting 2020 met haar meerjarenperspectief, is er onvoldoende informatie om een goed oordeel te vormen over de houdbaarheid van het meerjarenperspectief. Dit is een belangrijk aandachtspunt om ook te kunnen bepalen of financieel bijsturen nodig is.

Berekening gemeentelijke bijdrage

De algemene bijdrage is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente; bij de JGZ is de bijdrage van de deelnemers gebaseerd op kind aantallen. In de begroting ontbreekt alleen de bron en definitie waarop de bijdragen van de deelnemers is gebaseerd. Transparantie is van belang voor de deelnemers om tot een juiste verdeling en herkenning van bijdragen te komen.

Daarnaast ontbreekt de meerjarige deelnemersbijdrage, hoewel dit conform financiële richtlijn 1 wel een vereiste is. Door het opnemen van een globale meerjarige deelnemersbijdrage kan ook de gemeentelijke begroting tijdig worden bijgesteld.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt gesteld dat € 120.000 meer reserve nodig is om het gewenste minimum van 100% weerstandsvermogen te realiseren. Voor deze uitspraak is gekeken naar de benodigde weerstandscapaciteit op basis van een risico-inventarisatie die gedateerd is voor 2018. In principe zijn de deelnemende gemeenten risicodragers, maar een actuele risico-inventarisatie is wel benodigd om de feitelijke risicoposities in te schatten. Voor de begroting 2021 aandacht om dit te actualiseren.

Berekening prijs- en loonindexcijfer

De GGD hanteert een eigen methodiek voor het berekenen van de prijs- en loonindexcijfers. Aangezien de gehanteerde berekeningsmethodiek tijdig door het AB is vastgesteld en uitvoerig toegelicht in de kadernota, voldoet de GGD hiermee aan de door de raden voor 2020 meegegeven financiële richtlijnen.

5 Financieel overzicht

GGD West-Brabant (x € 1.000)	Begroting 2018	Resultaat 2018	Begroting 2019	Ontwerpbegroting 2020
Totaal GR	17.472.000	-/-12.000	18.648.971	18.897.819
Bijdrage gemeente Breda			4.245.162	4.361.131

6 Overige aandachtspunten

7 De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten wordt navolgende zienswijze opgenomen.
De raad gaat ervan uit dat de GGD:

4. Haar bestuur de begroting laat vaststellen met inachtneming van de zienswijze. De raad wordt via een verantwoording geïnformeerd aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.
5. De Agenda van de Toekomst 2019 – 2022 als meerjarenbeleidskader volgt waarbij de uitvoering ervan binnen de bestaande middelen gebeurt, de GGD alert is op haar rol binnen ketenaanpakken en aansluiting op lokale wensen nastreeft.
De raad vindt deze agenda een goed richtinggevend stuk.
6. Met betrekking tot de JGZ:
  - a. Per gemeente aangeeft welke activiteiten in het kader van Lokaal verbinden in 2020 worden uitgevoerd. De eerder afgesproken marge van 10% van het totale

JGZ-budget mag niet overschreden worden. Tevens is sprake van transparantie in af te nemen producten en geldt als uitgangspunt dat iedere gemeente samen met de GGD keuzes in activiteiten maakt. Per 2020 is helder aan welke lokale overlegstructuren de GGD deelneemt en is zicht op de samenwerkingspartners.

- b. Inzichtelijk maakt welke inspanningen zij in samenwerking met Careyn en TWB levert, opdat de vaccinatiegraad in West-Brabant zo hoog mogelijk is. De GGD neemt in haar begroting op wat zij aantoonbaar extra doet, maakt dit inzichtelijk per gemeente en informeert gemeenten over de inzet en het resultaat.
  - c. Dat de GGD spoedig duidelijkheid biedt over de vraag of de JGZ 4 – 18 jarigen tot 18 jaar is of tot en met 18 jaar. Tevens laat de GGD het AB een definitief besluit nemen of bij de bepaling van de kindaantallen gebruik gemaakt wordt van GBA-gegevens of van CBS-gegevens.
7. In de evaluatie van het voor 2018 - 2019 toegekende extra budget voor de intensivering Infectieziektebestrijding duidelijk aantoonbaar dat de eerder door het AB akkoord bevonden structurele verhoging van € 150.000,- per 2020 absoluut noodzakelijk is.
  8. M.b.t. RUPS inzicht geeft in het bedrag dat via de landelijke regeling wordt verworven. De inzet van deze subsidie wordt voorgelegd aan het AB, aan de hand van twee scenario's. In scenario 1 is het landelijke budget taakstellend en wordt duidelijk gemaakt welke risico's gemeenten en doelgroepen lopen door geen extra middelen beschikbaar te stellen. Scenario 2 kent als onderdelen trajectbegeleiding, inzet van een jobhunter en een SOA-spreekuur in De Markiezaten; de begroting geeft inzicht in de mate waarin naast het landelijke budget gebruik gemaakt wordt van de maximale bijdrage van € 150.000,- waarmee het AB in zijn overleg van 24 januari 2019 heeft ingestemd.
  9. Samen met de gemeenten werkt aan verdere optimalisering van de prestatie-indicatoren zoals deze in de beleidsbegroting in beeld zijn gebracht. De GGD neemt het initiatief tot een werkgroep die de huidige indicatoren onder de loep neemt.
  10. Vanaf de Beleidsbegroting 2021:
    - a) Het financiële kengetal 'Structurele exploitatieruimte' opneemt.
    - b) Inzicht geeft in hoe het meerjarenperspectief structureel in evenwicht is door een uitvoerigere verschillenanalyse vanaf de jaarrekening 2019 en verdere jaren op te nemen.
    - c) Per product/programma aangeeft "wat er wordt gedaan" en "wat het gaat kosten".
    - d) Jaarlijks de risico's t.b.v. benodigde weerstandcapaciteit actualiseert.
    - e) De prestatie-indicatoren en deelnemersbijdrage meerjarig in de begroting opneemt, zodat een beeld ontstaat van de ontwikkeling en hier op gestuurd kan worden.
  11. Ervoor zorgt dat de begroting vanaf 2021 voldoet aan de gestelde eisen in het BBV. In vergelijking met 2019 is met de begroting 2020 al een grote stap voorwaarts gezet.

	Gemeenschappelijke regeling: Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)																			
1	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?																			
	Op 21 maart 2019 is de conceptbegroting aan het college en de gemeenteraad toegezonden. Alle stukken zijn voor 1 april en daardoor tijdig ingediend. Deelnemers hebben tot 1 juni 2019 de gelegenheid om een zienswijze in te dienen.																			
2	Is voldaan aan de nieuwe BBV?																			
	Niet volledig. Met name de beleidsindicatoren zijn niet opgenomen. Deze zijn niet alleen verplicht gesteld voor gemeenten, maar ook voor gemeenschappelijke regelingen. E.e.a. ligt vast in de Regeling beleidsindicatoren 2016. Verzoek aan de OMWB is om vanaf de begroting 2021 in overleg met de deelnemers een aantal indicatoren te bepalen en deze jaarlijks in de begroting en jaarrekening op te nemen.																			
3	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.																			
	In de aanbiedingsbrief van de conceptbegroting zijn de belangrijkste taken en/of werkzaamheden genoemd. In de beleidsbegroting (deel 2: Het programmaplan) wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op een aantal interne en externe trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de producten en werkwijzen van de omgevingsdienst in 2020. In de richtlijnen kaderbrief 2020 is aangegeven dat er een meerjarenbeleidsplan opgesteld dient te worden conform de regionale nota verbonden partijen. Deze hebben we niet ontvangen. Terwijl in de begroting 2020 wel wordt gesproken over nieuwe trends en ontwikkelingen die onze mening thuishoren in een meerjarenbeleidsplan.																			
4	Financiële aandachtspunten																			
	<u>Opvolgen richtlijnen</u> Niet alle richtlijnen zijn verwerkt in de begroting 2020.																			
5	Financieel overzicht																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>OMWB (bedragen x € 1.000)</th> <th>Begroting 2018</th> <th>Begroting 2019</th> <th>begroting 2020</th> <th>begroting 2021 t/m 2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totaal GR</td> <td>36.025</td> <td>29.781</td> <td>32.766</td> <td>32.766</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage gemeente</td> <td>925</td> <td>989</td> <td>1.011</td> <td>1.011</td> </tr> </tbody> </table>					OMWB (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018	Begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021 t/m 2023	Totaal GR	36.025	29.781	32.766	32.766	Bijdrage gemeente	925	989	1.011	1.011
OMWB (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018	Begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021 t/m 2023																
Totaal GR	36.025	29.781	32.766	32.766																
Bijdrage gemeente	925	989	1.011	1.011																
6	Overige aandachtspunten																			
	De zienswijze is regionaal voorbereid. De financiële punten zijn gebaseerd op het advies van het P&C-panel. De beleidsmatige punten zijn aangedragen door een werkgroep waarin 10 West-Brabantse gemeenten zijn vertegenwoordigd.																			
7	De zienswijze																			
	De volgende zienswijze op de conceptbegroting 2020 van de OMWB naar voren te brengen:																			
	<ol style="list-style-type: none"> De OMWB is opgericht voor de uitvoering van het inmiddels wettelijk vastgelegde basistakenpakket (VTH milieu). In de conceptbegroting wordt een groei in taken en activiteiten geschetst. Dit roept minimaal de schijn op van een voornemen tot taakuitbreiding. Het verzoek is dat de OMWB zich primair richt op het wettelijke basistakenpakket. Wij zijn geen voorstander van taakuitbreiding. 																			

2. In de kaderbrief geeft de OMWB aan de richtlijn voor invoering van productprijzen niet over te nemen. De OMWB stelt dat de MWB-norm is gebaseerd op prijs x hoeveelheid. Dit is volgens de OMWB de basis voor de productprijzen die de OMWB hanteert. Wij verzoeken u dit explicieter in de begroting 2020 op te nemen en bij de eindafrekening ook uit te gaan van deze MWB-norm.
3. Wij plaatsen vraagtekens bij de voordelen van een branchegerichte aanpak en de wijze waarop dit wordt aangepakt. Wij verzoeken om een betere onderbouwing.
4. Benoem expliciet een gewogen indexcijfer (gemiddelde index van loon en prijs) waarmee in de begroting rekening is gehouden. Op onderdelen is het indexcijfer duidelijk, maar dat geldt niet voor het gewogen gemiddelde dat het uurtarief bepaalt. Wij geven de OMWB bovendien mee te kijken welke index daadwerkelijk gerealiseerd is ten opzichte van de indexen uit de macro-economische verkenningen en bij significante afwijkingen meenemen in het volgende begrotingsjaar.
5. Benoem expliciet dat de financiële gevolgen van de beleidsontwikkelingen uit hoofdstuk 2 niet zijn meegenomen in de conceptbegroting 2020 maar dat dit wel tot uitdrukking komt in de met de deelnemers op te stellen werkprogramma's 2020. In paragraaf 1.3 (algemene uitgangspunten, onder a) staat dat in de begroting 2020 wel rekening is gehouden met de beleidseffecten.
6. Zorg voor een zichtbare aansluiting met de omzetten uit de conceptbegroting 2020 en de bijlagen waarin de bijdragen van de deelnemers zijn opgenomen. Dit is nu niet het geval. De verklaring betreft de doorbelasting van SSiB (samen sterk in het buitengebied). Wij hechten eraan de specificatie altijd te laten aansluiten op de bovenliggende gegevens.
7. Bij de specificatie van de deelnemersbijdrage 2020 (bijlage 1) staat ten onrechte dat deze is gebaseerd op de MWB-norm. De deelnemersbijdrage 2020 is berekend op grond van het werkprogramma 2019 + indexering. Uitgangspunt blijft de MWB-norm. Om dit tot uitdrukking te laten komen vragen wij om aan de tabel van bijlage 1, conform de begroting 2019, een kolom MWB-norm toe te voegen en de tekst van toelichting 1 aan te passen.
6. Bij de specificatie van de deelnemersbijdrage 2020 (bijlage 1) staat in toelichting 4 vermeld dat de definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer plaatsvindt aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Wij behouden ons het recht voor van deze bijdrage af te wijken bij de definitieve invulling van het werkprogramma 2020 conform de GR.
8. Maak in de begroting inzichtelijk wat de (financiële) gevolgen zijn van de aangekondigde en inmiddels doorgevoerde efficiency verbeteringen.
9. Stel in overleg met de deelnemers een aantal beleidsindicatoren vast en neem die vanaf begrotingsjaar 2021 jaarlijks op in de begroting en jaarrekening.
10. De gemeenteraad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

	Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)
1	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>Ja, de stukken zijn tijdig ingediend.</p> <p>De Kadernota 2020 is op 26 januari 2019 vastgesteld door het Algemeen Bestuur en direct daarna naar de deelnemers gestuurd.</p> <p>De concept Begroting 2020 en de Jaarstukken 2018 zijn vóór de gestelde termijn van 15 april aan de deelnemers toegestuurd.</p>
2	<p>Is voldaan aan het Besluit begroting en verantwoording</p> <p>De jaarstukken en begroting voldoen aan de indeling zoals voorgeschreven in het BBV. De begroting is onderverdeeld in drie programma's (vorig jaar vijf) en de overhead is apart inzichtelijk gemaakt. Ook zijn de verplichte paragrafen opgenomen.</p> <p>De paragraaf 'weerstandsvormogen en risicobeheersing' is ten opzichte van vorig jaar uitgebreid met een toelichting en kwantificering van de risico's. De afgelopen twee jaar waren hier in de zienswijze opmerkingen over gemaakt. De huidige begroting voldoet daarmee aan de voorschriften.</p>
3	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>De belangrijkste aandachtsgebieden voor 2020 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het belang van data. Bij de uitvoering van de BWB is het verzamelen en gebruik van data uit externe bronnen heel erg belangrijk. Dankzij het verzamelen van data kan de BWB van toegevoegde waarde zijn voor andere beleidsterreinen van de deelnemers. De BWB blijft het onderwerp 'data' de komende jaren bij de deelnemers agenderen, om te bekijken op welke wijze de BWB van groter nut kan zijn voor de deelnemers; - de afronding van de projecten 'waarderen op gebruiksoppervlakte' en de implementatie van nieuwe belastingsoftware; - het volgen van het landelijk onderzoek naar de mogelijkheid om de diverse GEO-administraties verder te integreren tot één centrale objectenregistratie; - uitbreiding van de methodiek met voormeldingen; - invoering van de Wet digitale overheid (vanaf juli 2019 en doorlopend tot in 2020), die als doel heeft het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen van Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi)overheid en de invoering van open standaarden.
4	<p>Financiële aandachtspunten</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ramingen voor loon- en prijsstijgingen zijn geïndexeerd met de meest actuele CPB-cijfers: loonstijging van 2,5 procent en prijsstijging van 1,7 procent. - Met de taakuitbreiding van Breda komt de vastgestelde formatie op 128 fte. - De hogere materiele exploitatiekosten zorgen voor een hogere door te schuiven BTW van € 80.000. - Conform de nota verbonden partijen beschikt de BWB in 2020 niet over reserves.

5 Financieel overzicht

In dit financieel overzicht is een beknopt overzicht opgenomen van de exploitatie van de BWB. De bijdrage is inclusief verrekening van de btw die de gemeente kan declareren bij het btw-compensatiefonds.

	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Subtotaal programma's	6.313.000	6.643.000	7.787.000
Subtotaal overhead	8.459.000	8.819.000	9.231.000
Totale lasten	14.772.000	15.462.000	17.018.000
Subtotaal programma's	2.107.000	2.150.000	2.000.000
Subtotaal overhead	12.455.000	13.312.000	15.018.000
Totale baten	14.562.000	15.462.000	17.018.000
Resultaat voor bestemming reserves	210.000 N	0	0
Mutatie reserves	45.000	0	0
Totaal GR na bestemming	165.000 N	0	0
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.316.300	1.318.000	1.338.000

De deelnemersbijdrage 2020 stijgt met een bedrag van € 1.673.000 ten opzichte van de begroting 2019. De stijging is te verklaren door de volgende factoren:

- als gevolg van de taakuitbreiding van de gemeente Breda stijgt het bruto aandeel van Breda met € 1.380.000;
- hier staat een totale besparing van € 203.000 voor de overige deelnemers tegenover;
- reguliere loon-en prijsstijgingen ad € 250.000;
- als gevolg van een beter betaalbedrag van de belastingplichtigen zijn de opbrengsten voor vervolgingskosten en invorderingsrente verlaagd met € 200.000;
- kleinere posten die voor hogere lasten zorgen van per saldo € 46.000.

De bijdrage voor 2021 t/m 2023 is even hoog als de bijdrage in 2020.

6 Overige aandachtspunten

Verzamelen en gebruik data: de BWB heeft dit tot aandachtspunt gemaakt voor 2020. Dat is logisch voor zover de data nodig is voor de eigen taken van de BWB. Indien de dataverzameling verder gaat dan nodig is voor de eigen taken van de BWB, dienen de deelnemers en het bestuur van de BWB zich nog nader te beraden over de mogelijke rol van de BWB hierbij.

De opbrengst van de vervolgingskosten is in 2018 aangewend voor dekking van een deel van de personeelslasten. In de zienswijze voor de begroting 2018 hebben de deelnemers aangegeven dat de ontwikkeling van de opbrengst van de vervolgingskosten gevolgd moet worden. Dit betekent dat bij structurele vermindering daarvan logischerwijze dit moet leiden tot vermindering van de personeelskosten bij het programma Innén. In de begroting 2020 is wel een lagere opbrengst voor de vervolgingskosten aangegeven, maar geen concreet gevolg daarvan aangegeven voor de personeelslasten. Wij verwijzen hiervoor naar de reactie van de BWB op de zienswijze voor de begroting 2018.

	<p>De BWB heeft in 2020 twee belangrijke projecten die een stempel drukken op de bedrijfsvoering, de vervanging van de belastingapplicatie en de overgang naar het taxeren op gebruiksoppervlak. Wij onderschrijven het standpunt van de directie van de BWB dat er continu aandacht is voor de risico's die deze twee projecten met zich meebrengen.</p>
7	<p>De zienswijze</p> <p>Gelet op bovenstaande aandachtspunten wordt aan de raad voorgesteld in te stemmen met de Ontwerp Programmabegroting 2020 en de volgende zienswijze in te dienen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. De BWB wordt verzocht aan te geven hoe invulling is gegeven aan de zienswijze die is uitgebracht voor de begroting 2018 over de ontwikkeling van de vervolgingskosten in relatie tot de dekking van de personeelslasten; 13. de raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting 2020 vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd.

	Gemeenschappelijke regeling: Regionaal Programma Voortijdig School Verlaten West-Brabant (Regionaal Bureau Leerplicht)
1.	Zijn de jaarstukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente? Ja, de stukken zijn tijdig ingediend. De ontwerpbegroting 2020 en de jaarstukken 2018 zijn vóór de gestelde termijn van 15 april aan de deelnemers toegestuurd.
2.	Is voldaan aan het Besluit Begroting en Verantwoording? De begroting 2020 voldoet aan de indeling zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording. De verplichte paragrafen worden genoemd in hoofdstuk 3. Het overzicht van baten en lasten is gecombineerd met de bijlage van baten en lasten per taakveld, alsook de toelichting. De toelichting op het overzicht van baten en lasten mag uitgebreider. De toelichting op de balans ontbreekt. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is erg beknopt beschreven. De bedoeling van deze paragraaf is dat het in één oogopslag duidelijk is welke risico's de deelnemende gemeenten dragen. Het weergeven van de risico's in tabelvorm kan het financiële gevolg beter inzichtelijk maken. De weerstandsratio is niet benoemd. Aangezien er geen sprake is van reserves is deze 0. Ook de weerstandscapaciteit is vanwege het gebrek aan reserves € 0. De jaarstukken voldoen aan het BBV.
3.	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d. In hoofdstuk 6 op pagina 20 worden de belangrijkste verschillen (beknopt) toegelicht. De speerpunten zijn te vertalen naar concrete doelstellingen. De vragen 'wat willen we bereiken?' en 'wat gaan we daarvoor doen?' zijn beantwoord. Wat ontbreekt, is de uitwerking 'wat gaat dat kosten?' per speerpunt. Dit zou inzichtelijk maken welke middelen worden ingezet om de beleidsontwikkelingen en speerpunten te bereiken. Er is een stelpost van € 73.000 opgenomen in afwachting van besluitvorming in 2019 over de mate van implementatie van de geactualiseerde Ingrado-richtlijnen, en de wensen van de deelnemende gemeenten daarbij. Voor nu is er dus (nog) geen sprake van nieuw beleid, maar de stelpost zal, naar alle waarschijnlijkheid, wel worden ingezet voor nieuw te vormen beleid. Het is duidelijk waarom er gekozen is voor een stelpost. Gemeenten in deze fase een lagere bijdrage laten betalen om vervolgens een aanvullende bijdrage te vragen m.b.t. Ingrado normen is niet efficiënt. Een kenmerk van een stelpost is ook dat de kosten nog niet inzichtelijk zijn, waardoor het lastig is om dit concreet te maken. Dit zal moeten blijken uit het nog te nemen besluit. Dit betekent dat de stelpost vrijvalt of (deels) wordt ingezet in 2020. In de begroting wordt toegezegd: "Een voorstel voor formatiewijzigingen inclusief de financiële consequenties voor de begroting 2020 wordt in 2019 in het bestuurlijk overleg van de GR geagendeerd." Het besluit zelf is niet de belangrijkste motivatie voor de zienswijze, maar meer de manier waarop het besluit tot stand komt. De boodschap die we als deelnemers geven is dat we het RBL in deze de vrijheid geven om een stelpost op te nemen in afwachting van beleid onder de voorwaarde dat deze zorgvuldig en volledig wordt onderbouwd.

<p>4.</p>	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p>De meerjarenbegroting 2020-2023 is structureel financieel sluitend.</p> <p>Op pagina 6 is te lezen dat loon-prijscompensatie is geïndexeerd op 2% conform het uitgangspunt van de gemeente Breda.</p> <p>De samenvatting op pagina 15 is voldoende om de begroting 2020 financieel inzichtelijk te maken. Hierbij ontbreekt de toelichting op de belangrijkste mutaties, maar die vinden we in hoofdstuk 6.</p> <p>De totale kosten voor niveau 2 nemen af van 1.067.000,00 (begroting 2018) naar 1.055.000 (begroting 2019) terwijl de formatie toeneemt met 1,74 fte. Het verschil zou te verklaren moeten zijn door een verschuiving in materiële kosten, maar deze zijn niet gespecificeerd.</p>															
<p>5.</p>	<p>Financieel overzicht</p> <table border="1" data-bbox="264 730 1415 949"> <thead> <tr> <th>RBL</th> <th>Begroting 2018</th> <th>Resultaat 2018</th> <th>Begroting 2019</th> <th>Ontwerp-begroting 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totaal GR</td> <td>1.393.730</td> <td>11.190</td> <td>1.521.982</td> <td>1.521.982</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage gemeente Roosendaal</td> <td>40.809</td> <td></td> <td>41.774</td> <td>41.253</td> </tr> </tbody> </table> <p>Het resultaat over 2018 bedraagt € 11.190 positief. Voorgesteld wordt om dit bedrag terug te betalen aan de deelnemende gemeenten conform de procentuele inleg van de deelnemende gemeenten in 2018. Voor Roosendaal betekent dit een bedrag van € 308.</p>	RBL	Begroting 2018	Resultaat 2018	Begroting 2019	Ontwerp-begroting 2020	Totaal GR	1.393.730	11.190	1.521.982	1.521.982	Bijdrage gemeente Roosendaal	40.809		41.774	41.253
RBL	Begroting 2018	Resultaat 2018	Begroting 2019	Ontwerp-begroting 2020												
Totaal GR	1.393.730	11.190	1.521.982	1.521.982												
Bijdrage gemeente Roosendaal	40.809		41.774	41.253												
<p>6.</p>	<p>Overige aandachtspunten</p> <p>In de ontwerp-begroting is aandacht voor de vastgestelde richtlijnen. Er is een doel gesteld en een vertrekpunt weergegeven. Door zich te baseren op waarstaatjegemeente.nl sluiten de cijfers aan bij de beleidsindicatoren van de gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen dan rechtstreeks vergelijken met het doel en het gemiddelde.</p> <p>De beleidsindicatoren zijn niet gesplitst per deelnemer, wat meer informatie zou geven. Daarnaast ontbreekt de koppeling met het jaarverslag Leerplicht, waar al veel informatie voorhanden is. De beleidsindicatoren bedrijfsvoering zijn volledig.</p>															
<p>7.</p>	<p>De zienswijze</p> <p>Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt de volgende zienswijze voorgesteld:</p> <ol style="list-style-type: none"> In te stemmen met de Ontwerp-begroting 2020 Regionaal Bureau Leerplicht West-Brabant en hierop de volgende zienswijze in te dienen: <ul style="list-style-type: none"> Het bestuur van het RBL krijgt de opdracht om de gevolgen van de actuele Ingrado richtlijnen per gemeente in kaart te brengen en hierover een bestuurlijk besluit voor te bereiden. Dit besluit wordt, voorzien van een volledig en onderbouwd advies, in 2019 voorgelegd aan het gemeenschappelijke orgaan. Geen opmerkingen te maken ten aanzien van de Jaarstukken 2018 van het Regionaal Bureau Leerplicht West-Brabant. 															

Gemeenschappelijke regeling: ICT West-Brabant West (ICT WBW)

1. Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?

Ja, de begroting 2020 en de jaarrekening 2018 zijn ingediend op 15 april 2018.

2. Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?

Ja.

3. Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.

De invoering van de nieuwe gezamenlijke infrastructuur, op basis van de eerder vastgestelde visie op outsourcing, is gestart. Deze visie houdt in dat we uiteindelijk (tijdpad circa 10 jaar) vrijwel de gehele ICT infrastructuur uitbesteden aan commerciële marktpartijen. Er wordt nu een tussenstap gemaakt. Dit betekent dat er een mix ontstaat van uitbesteden en zelf doen door ICT WBW. De financiële consequenties van deze tussenstap zijn echter fors hoger dan eerder begroot. Dit komt onder andere doordat:

- Er de laatste jaren te weinig geïnvesteerd is in de bestaande ICT infrastructuur waardoor er technische achterstand is ontstaan. Voordat diensten aan marktpartijen kunnen worden overgedragen dienen ze eerst technisch op orde te zijn.
- De prijzen van de commerciële marktpartijen liggen hoger dan eerder begroot.

De eerder vastgestelde visie staat niet ter discussie, dit sluit ook aan op de huidige marktontwikkelingen. Zoals het bestuur ook aangeeft in haar begeleidende brief zal er de komende weken gezocht worden naar alternatieven en temporisering om de kosten te drukken.

Naast dit programma 'nieuwe infrastructuur' wordt op dit moment gewerkt aan de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling op zowel de effectiviteit als de samenwerking in zijn geheel. Het is van groot belang dat de ontwikkeling van de organisatie GR, de samenwerking tussen deelnemers en het programma 'nieuwe infrastructuur' gelijke tred houden.

4. Financiële aandachtspunten

De begroting 2020 is opgesteld conform de Kaderbrief 2020 van ICT WBW. De huidige Cao-afspraken lopen eind 2018 af. Over de afspraken voor daarna is nog niets bekend. De loonontwikkeling is daarom gebaseerd op de septembercirculaire 2018. Voor de prijsontwikkeling van de overige kostensoorten is eveneens aangesloten bij de septembercirculaire 2018.

5. Financieel overzicht

ICT WBW	Begroting 2018	Resultaat 2018	Begroting 2019	Ontwerp-begroting 2020
Totaal GR	4.952.872	95.441	5.222.013	5.882.246
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.269.869		1.277.046	1.364.296

Over 2018 heeft ICT WBW een positief resultaat gerealiseerd van € 95.441. Dit zal worden teruggestort naar de gemeenten.

6. Overige aandachtspunten

Op 28 mei is er een gezamenlijke raadsbijeenkomst gepland door ICT WBW in het gemeentehuis van Moerdijk. Hier wordt toelichting gegeven op zowel het programma 'nieuwe infrastructuur' als de

(voorlopige) conclusies en aanbevelingen van de evaluatie GR ICT WBW.

7. De zienswijze

Op dit moment kan de gemeente Roosendaal instemmen met de huidige ontwerpbegroting, mits aan de volgende voorwaarden voldaan wordt:

- Wij willen inzicht in de consequenties voor de gemeente Roosendaal.
- Wij willen de uitkomsten van de evaluatie van de GR gekoppeld zien aan het technische programma. De ontwikkelingen op beide trajecten zijn van groot belang om te komen tot een betrouwbare en veilige ICT omgeving en kunnen niet los van elkaar gezien worden.
- Wij achten het van groot belang dat wij kunnen vertrouwen op een betrouwbare en veilige ICT infrastructuur. Wij verwachten daarom dat de technische vervangingsprojecten die hiermee verband houden dit jaar uitgevoerd worden.

Gemeenschappelijke regeling: WVS	
1.	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>De stukken zijn tijdig ontvangen. De Kaderbrief is ontvangen op 28 januari 2019. Zowel de Ontwerpbegroting 2020 als de Jaarrekening 2018 zijn ontvangen op 12 april 2019.</p>
2.	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?</p> <p>Er wordt in de WVS-begroting 2020 niet geheel voldaan aan de financiële richtlijnen voor de begroting 2020 voor gemeenschappelijke regelingen. Zo is er geen meerjarige bijdrage (2020 t/m 2023) per deelnemer opgenomen, staan er geen (prestatie)indicatoren in de begroting en wordt er geen expliciete vermelding gedaan van de verwachte stand aan het begin en het eind van het begrotingsjaar van het eigen en vreemd vermogen.</p>
3.	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>De herstructurering is per 2019 officieel afgerond. De openstaande opdrachten uit deze herstructurering krijgen vervolg via een bestuurlijke opdracht onder de naam 'Ketenontwikkeling'. Doordat er nog openstaande opdrachten zijn per 2019, is het mogelijk dat de begroting 2020 niet helemaal reëel is met de situatie in 2020. De voorliggende begroting is voornamelijk gericht op going concern. Ondanks een aantal openstaande acties, waar de WVS niet op vooruit kan lopen, ontbreekt er een eigen visie en ambitie vanuit de WVS met concrete doelstellingen en acties.</p> <p>Het besluit over de ombouw van de Product Markt Combinaties (PMC's) is niet meegenomen in de begroting en dus ook niet doorvertaald in de exploitatie. Er is hierdoor onvoldoende zicht op de afbouw van de overhead als gevolg van de afbouw/ombouw van de diverse PMC's. Ook de opgenomen meerjarenraming geeft hierdoor geen reëel beeld en kan in deze vorm dus gezien worden als een pro forma begroting.</p> <p>Feit is dat er sprake blijft van een aantal onzekere factoren waardoor de begroting altijd een bepaalde onzekerheid in zich heeft, zoals de omvang van de rijksbijdrage, de omvang van het Lage Inkomens Voordeel (LIV) en de compensatie van de te betalen transitievergoedingen inclusief de gevolgen voor de sectorpremie. Wij verwachten dat in een komende begroting (swijziging) wel aandacht wordt besteed aan de doorvertaling van het collegebesluit over de ombouw van de PMC's.</p>
4.	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p>Hoofdpunten (ontleend aan de kadernota Verbonden partijen West-Brabant):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse indexering van loon- en prijsontwikkeling <ul style="list-style-type: none"> - Loonkosten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ SW: 2,5% ▪ Regulier: 3,5% ▪ Beschut werk: 1,5% ▪ Participanten: 1,5% - Overige bedrijfskosten 2,0% - Bedrijfsopbrengsten 2,5% • Wordt voldoende invulling gegeven aan een eventuele opdracht tot algemene ombuiging en bezuinigingen van een bepaalde omvang?

	<ul style="list-style-type: none"> - Er is in 2018 een collegebesluit genomen over de ombouw/afbouw van de verschillende PMC's van de WVS. Een doorrekening van deze ombouw/afbouw van deze PMC's is niet zichtbaar in de voorliggende begroting opgenomen. Hierdoor is derhalve ook niet terug te vinden welke invloed de ombouw/afbouw van de PMC's heeft op de bedrijfsvoering van de WVS. - De WVS hanteert een terughoudend investeringsbeleid. <ul style="list-style-type: none"> • Algemene en bestemmingsreserve De WVS heeft een algemene (risico) reserve gevormd uit rekeningresultaten tot en met 2018 tot een bedrag van € 2.577.000 (inclusief resultaat 2018). Daarnaast heeft de WVS een bestemmingsreserve gevormd uit het rekeningresultaat van 2018 voor een bedrag van € 1.895.000. • Risico's en de beheersing ervan De risico's zijn benoemd in de begroting, waarbij een beschrijving en veelal ook een kwantificering is gegeven van de actuele risico's. De beheersmaatregelen zijn echter niet beschreven in de begroting. Hierdoor is het voor de gemeente lastig grip te krijgen en te anticiperen op basis van de risicoanalyse. Het weerstandsvermogen zit bij de gemeenten, dus een specificatie van de actuele risico's en hoe de WVS hiermee omgaat is van belang. Indien bepaalde risico's zich voordoen en significante afwijkingen veroorzaken moet de WVS in overleg met de gemeenten de beheersmaatregelen inzetten. • Overige opmerkingen Voor de WVS-begroting zijn er drie zaken die de begroting wezenlijk kunnen beïnvloeden. Dit zijn de meicirculaire rond Participatiebudget met daarin de rijksbijdrage SW, het LIV en de compensatie van de te betalen transitievergoedingen inclusief de gevolgen voor de sectorpremie. Wanneer er ontwikkelingen zijn met grote financiële gevolgen is er aanleiding om een begrotingswijziging op te stellen, dan wel een herziene begroting voor te leggen. 															
<p>5. Financieel overzicht</p>	<table border="1" data-bbox="245 1256 1310 1491"> <thead> <tr> <th>WVS</th> <th>Herziene Begroting 2018</th> <th>Resultaat 2018</th> <th>Herziene Begroting 2019</th> <th>Concept-begroting 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totaal GR</td> <td>6.427.000</td> <td>2.742.000</td> <td>8.182.000</td> <td>9.178.000</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage gemeente Roosendaal</td> <td>1.799.152</td> <td></td> <td>2.286.147</td> <td>2.523.747</td> </tr> </tbody> </table> <p>De jaarrekening 2018 van de WVS sluit met een positief resultaat van € 2.742.000. Dit resultaat wordt door de WVS gereserveerd.</p>	WVS	Herziene Begroting 2018	Resultaat 2018	Herziene Begroting 2019	Concept-begroting 2020	Totaal GR	6.427.000	2.742.000	8.182.000	9.178.000	Bijdrage gemeente Roosendaal	1.799.152		2.286.147	2.523.747
WVS	Herziene Begroting 2018	Resultaat 2018	Herziene Begroting 2019	Concept-begroting 2020												
Totaal GR	6.427.000	2.742.000	8.182.000	9.178.000												
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.799.152		2.286.147	2.523.747												
<p>6. Overige aandachtspunten</p>	<p>N.v.t.</p>															
<p>7. De zienswijze</p>	<p>Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt de volgende zienswijze voorgesteld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In het geval van grote financiële afwijkingen, wordt de WVS gevraagd een herziene begroting aan de gemeenten voor te leggen. In deze herziene begroting wordt in ieder geval de actuele situatie verwerkt van de: 															

	<ul style="list-style-type: none"> a. Rijksbijdrage b. Lage Inkomens Voordeel c. Ontwikkelingen op het gebied van de compensatie van transitievergoedingen d. Eventuele bijstelling van het aantal af te nemen leerwerktrajecten, indien het aantal aanmeldingen in 2019 hier aanleiding toe geeft. Dit wordt afgestemd met het Werkplein en de ISD. e. (Meerjarige) gevolgen van het besluit over de ombouw/afbouw van de diverse PMC's, inclusief het effect hiervan op de bedrijfsvoering <ul style="list-style-type: none"> 2. Indien de WVS een herziene begroting voorlegt dan vragen wij daarin ook aandacht te besteden aan de eigen visie en ambitie van de WVS rondom de ketensamenwerking. 3. Indien de WVS een herziene begroting voorlegt dan vragen wij daarin de beheersmaatregelen van de risico's duidelijk te beschrijven, zodat gemeenten hierop kunnen anticiperen. 4. Tenslotte: de raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoet gekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.
--	--

Gemeenschappelijke regeling: Regio West Brabant (RWB)				
1.	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?			
	De jaarstukken 2018 en de ontwerpbegroting 2020 zijn tijdig ontvangen.			
2.	Is voldaan aan de BBV?			
	De begroting 2020 van de Regio West-Brabant voldoet aan de BBV richtlijnen en is overzichtelijk en goed leesbaar.			
3.	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.			
	<p>De ontwerpbegroting 2020 is, op één punt na, conform de kadernota 2020 opgesteld. De afwijking zit in de vraag om extra middelen door REWIN. Vanaf het jaar 2020 wordt een verhoging van de inwonerbijdrage van € 0,15 gevraagd.</p> <p>REWIN heeft met ingang van 2017 ook een (tijdelijke) verhoging van de bijdrage gekregen voor de ontwikkel- en acquisitiecapaciteit van de programma's. In een eerdere zienswijze is gevraagd om deze extra bijdrage na enkele jaren te evalueren.</p> <p>Met de doorontwikkeling van de RWB is ook de rol van REWIN nader bekeken. Om de regionale ambities waar te kunnen maken is een gewijzigde rol van REWIN nodig, waarbij ook oog is voor een goede programmatische afstemming tussen REWIN en de RWB (Actieprogramma 2019-2023). De gewijzigde rol van alleen Ontwikkelingsmaatschappij naar Ontwikkelingsmaatschappij én uitvoerder van het Uitvoeringsprogramma 2019-2023 maakt een hogere structurele bijdrage noodzakelijk en is daarom verdedigbaar.</p>			
4.	Financiële aandachtspunten			
	<p><i>1. Resultaatbestemmingsvoorstellen 2018</i></p> <p>De jaarrekening 2018 sluit met een positief resultaat van € 530.000. Dit resultaat is incidenteel van aard. De RWB stelt voor om het resultaat als volgt te bestemmen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basis op orde € 76.000 - Mobiliteitscentrum en Kleinschalig Collectief Vervoer € 91.000 - Reserveren voor uitvoeringsprogramma's Vrije tijdseconomie (VTE) en Kennisdiensten € 363.000. Dit betreft een reservering. Op het moment dat er een beslissing genomen wordt over de invulling van de programma's VTE en kennisdiensten, kunnen die programma's bij een positief besluit met het gereserveerde geld direct opgestart worden. Indien wordt besloten niet tot uitvoering over te gaan vloeit het geld terug naar de gemeenten. <p>Er kan worden ingestemd met deze resultaatbestemmingsvoorstellen.</p> <p><i>2. De ontwerpbegroting 2020 is uitgewerkt binnen de vastgestelde kaders er is voldaan aan de financiële richtlijnen.</i></p>			
5.	Financieel overzicht			
	RWB	Begroting 2018	Resultaat 2018	Begroting 2019
				Ontwerp- begroting 2020

Totaal GR	19.485.000	530.000	20.651.000	20.710.000
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.562.637		1.903.735	1.905.957

De bijdrage van de gemeente kan gesplitst worden in apparaatskosten en programmakosten. Voor 2020 ziet deze splitsing er als volgt uit:

Apparaatskosten	291.033
O&O-fonds	50.050
Economie	35.650
KCV lasten	1.270.000
Mobiliteitscentrum	26.342
Applicatie Nétive	12.434
Bijdrage NV Rewin	220.448
Totale bijdrage Roosendaal	1.905.957

6. Overige aandachtspunten

Eind 2019 wordt een knoop doorgehakt of VTE en Kennisdiensten in de uitvoeringsprogramma's worden opgenomen. Als hiervoor gekozen wordt, dan kan dit vanaf 2021 niet betaald worden uit de bestaande budgetten. Voor 2020 zijn wel middelen gereserveerd vanuit het rekeningresultaat 2018 (zie punt 4 Financiële aandachtspunten). Het is hierbij overigens wel van belang dat duidelijk is welke taken door de RWB en welke taken door REWIN worden uitgevoerd.

7. De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt het volgende voorgesteld:

1. Geen zienswijze over de ontwerpbegroting 2020 naar voren te brengen.
2. Kennis te nemen van de jaarrekening 2018 en de daarin opgenomen resultaatbestemmingsvoorstellen.

Gemeenschappelijke regeling: Werkplein Hart van West-Brabant	
1.	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaderbrief 2020: Nee, de Kaderbrief is op 5 februari 2019 ontvangen. • Ontwerpbegroting 2020: Nee, de ontwerpbegroting 2020 is op 18 april 2019 ontvangen. • Jaarrekening 2018: Nee, de jaarrekening 2018 is op 18 april 2019 ontvangen. <p>Voor begroting en jaarrekening geldt overigens dat conceptversies ter bespreking wel beschikbaar waren voor 15 april.</p>
2.	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?</p> <p>In de begroting 2020 van het Werkplein zijn geen financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen. Op dit punt voldoet de begroting niet aan het BBV, maar de toegevoegde waarde van deze kengetallen is zeer beperkt. Er is immers geen sprake van grondexploitatie, belastingcapaciteit, geldleningen of eigen vermogen. De overige wijzigingen naar aanleiding van de nieuwe BBV-voorschriften zijn in de begroting doorgevoerd.</p>
3.	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoals in de begroting 2020 aangegeven groeit de doelgroep C procentueel en nemen de doelgroepen A en B (procentueel) af. Gedurende 2019 bekijkt het Werkplein het ontwikkelpotentieel van de doelgroep C. Nadat dit inzicht is verkregen worden sub-aanpakken en eventuele ontsluiting naar gemeenten uitgewerkt. • Het project herstructurering WVS en ketensamenwerking is eind 2018 afgerond. De ingezette ontwikkeling en samenwerking zal vanaf 2019 in de reguliere structuren van de samenwerkende organisaties worden voortgezet. Van het Werkplein wordt verwacht dat in de keten wordt samengewerkt met WVS en ISD Brabantse Wal, waarbij onderling afstemming wordt gezocht bij het behalen van de overkoepelende ketendoelstellingen. Voor deze doelstellingen gaat het Werkplein samen met de genoemde ketenpartners in overleg met de deelnemende gemeenten om te komen tot een gezamenlijke ketenopdracht. • De begroting 2020 is opgesteld op basis van de Kaderbrief 2020, waarin een bestandsdaling wordt voorzien van 1%. De ambitie van het Werkplein is om een daling van 2% te realiseren. Het Werkplein en de gemeenten stellen gezamenlijk een ambitie vast in het Werkplan 2020. Dit Werkplan komt eind 2019 tot stand op basis van de dan bekende verwachtingen en trends. Dit betekent dat er een andere ambitie in het Werkplan 2020 kan worden vastgesteld dan nu in de begroting is opgenomen. • De inzet van het instrument Loonkostensubsidie neemt fors toe. Dit komt voort uit de (verplichte) invulling van beschut werk. Hier hangt een forse loonkostensubsidie mee samen. Anderzijds is het inzetten van loonkostensubsidie een beleidsmatige keuze, bijvoorbeeld om zo garantiebannen te realiseren. Zo wordt arbeidsdeelname en participatie van een kwetsbare groep ingevuld. • Keuzes voor het voortzetten van de Frequent Intensieve Aanpak en Aanpak Statushouders in 2020 zullen in 2019 verder worden uitgewerkt. Hierbij is het wenselijk om de (maatschappelijke) effecten in een (maatschappelijke) businesscase inzichtelijk te maken.

4. Financiële aandachtspunten

Hoofdpunten (ontleend aan de kadernota Verbonden partijen West-Brabant):

- **Jaarlijkse indexering van loon- en prijsontwikkeling**

Het Werkplein houdt voor de prijsontwikkeling rekening met het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product uit de Septembercirculaire 2018. Voor 2019 t/m 2023 is dat respectievelijk 2,5%, 2%, 1,8%, 1,9% en 1,9%. Dit is conform de richtlijnen.

Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de geldende CAO. Meerjarig zijn de periodieken geraamd. Meerjarig zijn geen mutaties in werkgeverslasten en CAO-ontwikkelingen opgenomen.

- **Wordt voldoende invulling gegeven aan een eventuele opdracht tot algemene ombuiging en bezuinigingen van een bepaalde omvang?**

Bij de vorming van het Werkplein is afgesproken dat er op de formatie/bedrijfsvoering een taakstelling van 15% in vier jaar tijd zou worden doorgevoerd. De realiteit is echter geweest dat sinds het bepalen van de uitgangspunten voor de samenwerking het klantenbestand met meer dan 35% is toegenomen. Weliswaar is het bestand in 2018 stevig afgenomen, maar het is gezien de toestroom van de nieuwe doelgroep in de komende jaren echter niet aannemelijk dat het niveau van 1 oktober 2015 (3.752) zal worden gehaald.

Eerder is reeds besloten om de taakstelling niet alleen in te vullen middels afname van het klantenbestand maar ook door de organisatie zo efficiënt mogelijk in te richten. Door uniformering van werkprocessen, harmonisatie van beleid en de aanvang van digitalisering zijn flinke stappen gezet in het efficiënter werken. Dit heeft geresulteerd in het realiseren van 8 formatieplaatsen minder in de periode 2017-2020. In deze begroting is de formatie verminderd met twee formatieplaatsen. Of dit ook in de jaren na 2020 kan worden voortgezet wordt nog in 2019 in beeld gebracht. Vooralsnog raamt het Werkplein voor de jaren 2021-2023 het effect pro memorie.

Als gevolg van de opgelegde taakstelling wordt een flexibele schil aangehouden. Voor 2020 bedraagt deze 10,18 fte en zal middels inhuur worden ingevuld.

Geconstateerd moet worden dat door de mutaties in formatie, taakstelling, rekenregel en flexibele schil moeilijk te volgen is in hoeverre de taakstelling daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Er is behoefte aan een meerjarig overzicht in de bijlage met het verloop van de vaste en tijdelijke formatie sinds 2015. Hieruit zou moeten blijken welke mutaties er sinds 2015 in de formatie zijn doorgevoerd en met welke reden. Tevens zou hieruit de stand van zaken moeten blijken omtrent de taakstelling.

- **Algemene en bestemmingsreserve**

Het Werkplein beschikt niet over reserves.

- **Risico's en de beheersing ervan**

In hoofdstuk 7 van de begroting is een paragraaf opgenomen over het weerstandsvermogen en risicobeheer. In deze paragraaf is een tabel te vinden waarin risico's en beheersing ervan worden belicht. Belangrijke risico's zijn:

- Hogere kosten als gevolg van een hoger ziekteverzuim dan geraamd (risico hoog);
- Een boete of naamschade als gevolg van een datalek (risico hoog);
- Hogere (programma- en uitvoerings)kosten als gevolg van sneller oplopende klantenaantallen dan geraamd (risico beperkt).

5. Financieel overzicht

Totaal Werkplein Hart van West Brabant:

Programma	Rekening	Begroting		
	2018	2018	2019	2020
Inkomen	56.952.606	56.576.992	55.316.144	57.825.350
Inkomensondersteuning	8.372.687	7.670.894	8.210.210	8.090.932
Werk & Participatie	4.355.576	4.264.531	4.828.547	5.019.855
Bedrijfsvoering	12.415.977	12.149.907	12.570.160	12.936.138
Totaal bijdragen	82.096.846	80.662.324	80.925.061	83.872.275

Gemeentelijke bijdragen Roosendaal:

Programma	Rekening	Begroting		
	2018	2018	2019	2020
Inkomen	26.365.070	26.527.758	25.606.580	26.928.668
Inkomensondersteuning	3.212.991	3.525.046	3.322.696	3.307.628
Werk & Participatie	2.173.118	2.213.160	2.517.470	2.594.858
Bedrijfsvoering	5.074.858	5.074.858	5.495.196	5.679.645
Totaal bijdragen	36.826.037	37.340.822	36.941.942	38.510.799

De jaarrekening 2018 van het Werkplein sluit met een positief resultaat van € 266.067. Dit betreft het voordeel op de bedrijfsvoeringskosten. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om hiervan een bedrag van € 200.000 te bestemmen voor het project DIV en het restant ad € 66.067 terug te betalen aan de gemeenten.

6. Overige aandachtspunten

- Werkplein Hart van West-Brabant zou in 2018 aansluiten bij de Divosa Benchmark. Deze benchmark is het instrument waarmee gemeenten hun prestaties op gebied van Werk & Inkomen en Armoede & Schulden kunnen meten en vergelijken. Deze benchmark maakt het mogelijk de prestaties van het Werkplein (en deelnemende gemeenten) af te zetten tegen de ontwikkelingen in het land. De aansluiting is momenteel nog niet gerealiseerd, maar wel erg wenselijk.
- In de financiële richtlijnen die door de deelnemende gemeenten zijn meegegeven aan het Werkplein is opgenomen dat in de begroting in ieder programma meerjarig een beeld geschetst dient te worden van de aantallen (in- en uitstroom). Deze aantallen ontbreken echter in de begroting. In de voortgangsrapportages die het Werkplein gedurende het jaar opstelt zijn de gerealiseerde aantallen wel terug te vinden. Om de voortgang goed te kunnen volgen is het belangrijk dat de aantallen volgens de begroting ook duidelijk zijn. Deze vormen namelijk het uitgangspunt waartegen de voortgang wordt afgezet.
- In de meerjarenraming zijn de uitgaven voor de programma's Inkomen en Inkomensondersteuning constant gehouden. Er wordt dus geen meerjarige ontwikkeling weergegeven. Met het opnemen van de meerjarenraming wordt weliswaar formeel voldaan aan de BBV maar de meerwaarde van een dergelijk overzicht is beperkt.
- De begroting zou tevens het meerjarenplan omvatten voor wat betreft de beleidsmatige ontwikkelingen. De meerjarige ontwikkelingen en keuzes met betrekking tot de inzet komen

	<p>echter minimaal aan de orde. Het maken van meerjarenbeleidskeuzes / visie valt te koppelen aan keuzes rondom de inzet van financiële middelen.</p>
<p>7. De zienswijze</p>	<p>Gelet op bovenstaande aandachtspunten wordt de volgende zienswijze voorgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De forse (procentuele) toename van doelgroep C heeft geleid tot een opdracht om in 2019 deze doelgroep in beeld te brengen. De gehele groep moet voor 2020 geheel in beeld zijn, waarna keuzes binnen de financiële middelen leiden tot een specifieke aanpak voor deze doelgroep. • Indien het Werkplein in 2019 de taakstelling rond het aantal af te nemen leerwerktrajecten bij de WVS niet haalt, verwachten wij van het Werkplein én de WVS dat zij hier proactief in handelen en in gezamenlijkheid met voorstellen komen tot bijsturing. Het gezamenlijke ketenresultaat moet hierbij voorop staan. • Het Werkplein en de gemeenten stellen gezamenlijk een ambitie voor het klantenbestand vast in het Werkplan 2020. Dit Werkplan komt eind 2019 tot stand op basis van de dan bekende verwachtingen en trends. Dit betekent dat er een andere ambitie in het Werkplan 2020 kan worden vastgesteld dan nu in de begroting is opgenomen. • Wij verwachten van het Werkplein dat meerjarig de aantallen in- en uitstroom per programma in de begroting worden opgenomen. Tevens dienen de financiële consequenties hiervan te worden verwerkt in de meerjarenraming. Dit is ook aangegeven in de financiële richtlijnen die de deelnemende gemeenten hebben opgesteld. • Wij verwachten van het Werkplein dat in de bijlagen van de begroting een overzicht wordt opgenomen met het verloop van de vaste en tijdelijke formatie sinds 2015. Hieruit moet blijken welke mutaties er sinds 2015 in de formatie zijn doorgevoerd en met welke reden en de besluitvorming hierover. Tevens dient hieruit de stand van zaken te blijken omtrent de taakstelling. • Wij verwachten dat het Werkplein de aansluiting bij de Divosa Benchmark met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2019 alsnog realiseert en de informatie met de aangesloten gemeenten deelt. • Tenslotte: de raad gaat er van uit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van haar zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

Gemeenschappelijke regeling: West-Brabants Archief	
1	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>Ja, de stukken zijn tijdig ingediend.</p>
2	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV</p> <p>Ja, de verbeterpunten n.a.v. de begroting 2019 zijn nu allemaal verwerkt.</p>
3	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>De begroting 2020 van het WBA wijkt niet veel af van de begroting 2019-2022. Wel is de toelichting en onderbouwing van de diverse ramingen minder gedetailleerd opgenomen. Dit is vooraf afgestemd met een "financiële werkgroep" bestaande uit de financieel adviseurs van de deelnemers Bergen op Zoom, Moerdijk en Roosendaal.</p> <p>De begroting 2020-2023 is beleidsarm en conform de richtlijnen. Wel bevat de begroting een eenmalig extra budget in 2020 van € 20.000 voor het uitvoeren van een algehele evaluatie van het WBA over de periode 2016-2020. Dit budget wordt gedekt uit de algemene reserve. Deze uitname is echter niet verwerkt in het overzicht Reserves en voorzieningen op blz.20 van de begroting. Dit zal aan het WBA worden doorgegeven met het verzoek dit in de definitieve versie van de begroting 2020-2023 (vaststelling in juli a.s.) aan te passen.</p>
4	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p>In de begroting 2019-2022 was een dekkingsconstructie verwerkt om een gat van € 56.000 in de begroting m.b.t. de personeelskosten op te vangen, o.a. via een bestemmingsreserve van € 50.000 die was gevormd uit het voordelig exploitatieresultaat 2017. Inmiddels is dit op een andere wijze opgelost, namelijk via detachering van een medewerker bij het Zeeuws Archief, zodat de bestemmingsreserve kan vrijvallen. Begrotingstechnisch zal dit verwerkt worden in de bestuursrapportage die in juni/juli zal worden aangeboden en de daarbij behorende 1^e begrotingswijziging 2019.</p> <p>De indexering van lonen en prijzen is conform de uitgangspunten in de kaderbrief 2020 verwerkt in de begroting, resp. een indexering van 3% en 2%. Ook zijn enkele kleine budgetaanpassingen verwerkt (o.a. voor huisvesting). Daarnaast is het eenmalige budget opgenomen van € 20.000 (t.l.v. de algemene reserve) voor het uitvoeren van een evaluatie in 2020 (zie ook onderdeel 3).</p> <p>M.b.t. de loonindex van 3% het volgende. Deze is aangehouden als alternatief omdat er nog geen cao bekend is voor 2019 en verder. Het is mogelijk dat de werkelijke cao-aanpassing straks afwijkt van deze 3% (positief of negatief). Dit zou dan in de begroting 2021 "gecorrigeerd" moeten worden. Het voorstel is om hiervoor straks in de richtlijnen voor de kadernota 2021 (van alle verbonden partijen) een aanvullende bepaling op te nemen.</p> <p>Uiteindelijk leiden alle aanpassingen per saldo tot een verhoging van de deelnemersbijdragen t.o.v. 2019 met afgerond 2,5%.</p> <p>Het WBA beschikt over een algemene reserve van € 128.073. Deze is opgebouwd uit de jaarresultaten van 2016 en 2017 (ged.). Het overschot 2018 van € 104.737 wordt in een bestemmingsreserve gestort voor de dekking van de kosten van de verplaatsing van de archieven in het WBA-gebouw in Oudenbosch naar de centrale bewaarplaats in Bergen op Zoom. Hierna komt het pand in Oudenbosch beschikbaar voor de verkoop.</p> <p>Om de fiscale status van ondernemer te kunnen behouden is het niet mogelijk om de jaarlijkse</p>

overschotten (volledig) aan de deelnemers terug te betalen (hoewel dit één van de spelregels is in de regionale Nota Verbonden Partijen). Het is wel noodzakelijk aan de omvang van de algemene reserve een maximum te stellen. Volgens de accountant is een maximum van 5% van de jaarlijkse begroting reëel; dit komt neer op afgerond € 135.000. De huidige reserve zit hier een fractie onder en wordt hiermee voldoende geacht voor de risico's die het WBA loopt.

5 Financieel overzicht

WBA	Begroting 2018	Resultaat 2018	Begroting 2019	Ontwerp- begroting 2020
Totaal GR	2.494.183	104.737 V	2.588.511	2.701.156
Bijdrage gemeente Roosendaal	587.625		596.363	610.384

De bijdrage van de gemeente Roosendaal aan het WBA bestaat uit een bijdrage voor plustaken (in 2019 € 85.704) en een reguliere bijdrage (in 2020 € 524.680).

Het resultaat over 2018 bedraagt € 104.737 positief. Het resultaat wordt gereserveerd voor toekomstige kosten van de verhuizing van het aanwezige materiaal vanuit de vestiging Oudenbosch naar Bergen op Zoom.

6 Overige aandachtspunten

N.v.t.

7 De zienswijze

De hiervoor in de onderdelen 3 en 4 vermelde opmerkingen worden beoordeeld als niet zwaarwegend genoeg om deze in een zienswijze op te nemen. Voorstel is daarom om geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2020-2023.